Съобщение на Комисията — Насоки за етикетиране на храните, в чийто състав влизат продукти, регистрирани като защитени наименования за произход (ЗНП) и защитени географски указания (ЗГУ)

(2010/C 341/03)

1. ВЪВЕДЕНИЕ

1.1. Контекст

От 1992 г. насам Европейският съюз разработва специална политика в областта на географските указания за земеделските и хранителните продукти ([1]). Правилата за етикетиране на хранителни продукти, предназначени за доставка в непреработен вид до крайния потребител, както и тези за тяхната реклама са определени в директивата относно етикетирането ([2]).

Нормативната уредба за защитените наименования за произход (ЗНП) и защитените географски указания (ЗГУ) предвижда *inter alia* регистрираните наименования да са защитени срещу всяка пряка или косвена търговска употреба за продукти, които не са обхванати от регистрацията, доколкото тези продукти са сходни с регистрираните или доколкото такава употреба позволява да се използва репутацията на защитеното наименование ([3]). Освен това директивата относно етикетирането изисква етикетирането на храните и свързаната с тях реклама да са такива, че да не подвеждат потребителите, особено по отношение на естеството, идентичността, свойствата и състава на храните ([4]).

В този смисъл, макар и включването на даден продукт, регистриран като ЗНП или ЗГУ, в състава на други храни да представлява естествено важен пазар за тези качествени продукти, все пак е уместно следва да се гарантира, че всяко такова включване е добросъвестно посочено върху етикета на храната и не подвежда потребителя.

1.2. Насоки

В съобщението си относно политиката за качество на селскостопанските продукти (COM(2009) 234) Комисията пое ангажимент да се изготвят насоки относно етикетирането и рекламата на преработени продукти, включващи в състава си ЗГУ.

Тези насоки имат за цел да илюстрират нормативните разпоредби, приложими в този случай, и да помогнат на икономическите оператори да определят с каква свобода на действие разполагат. Те имат за цел по-специално да изложат гледната точка на Комисията относно:

— условията за използване на наименованията, регистрирани като ЗНП или ЗГУ, в етикетирането, представянето и рекламирането на храни, включващи в състава си тези наименования,

— добрите практики, които позволяват с наименованията, регистрирани като ЗНП или ЗГУ и използвани като съставки в хранителни продукти, да не се злоупотребява в ущърб на репутацията на продукта с такова наименование или да бъде подвеждан потребителят по отношение на състава на произведения продукт.

Прилагането на тези насоки е доброволно.

Посочените в тези насоки примери имат единствено за цел да онагледяват и не отразяват ситуации или спорове, доведени до знанието на Комисията.

Настоящите насоки не представляват правно обвързващо тълкуване на законодателството на Европейския съюз относно ЗНП и ЗГУ или на директивата относно етикетирането. Всъщност подобно тълкуване е от изключителната компетентност на Съда на Европейския съюз и — по въпроса дали етикетите на определени продукти могат да подведат купувачите или потребителите или при вземането на решение по въпроса за евентуално подвеждащия характер на някое търговско наименование — от компетенцията на националните съдилища ([5]).

Настоящите насоки могат да бъдат преразгледани.

2. ПРЕПОРЪКИ

С оглед на гореизложеното Комисията желае да представи подолу поредица от препоръки, свързани от една страна с използването на наименование, регистрирано като ЗНП или ЗГУ, и на свързаните с това термини, съкращения и символи на Европейския съюз при етикетирането на храни, съдържащи продукти с такова наименование, и от друга страна със спецификациите на наименованията, регистрирани като ЗНП или ЗГУ и включени в състава на храни.

2.1. Препоръки относно използването на регистрираното наименование

1. Според Комисията наименование, регистрирано като ЗНП или ЗГУ, може законно да бъде посочено сред съставките на дадена храна.

2. Освен това, Комисията смята, че наименование, регистрирано като ЗНП или ЗГУ, може да се упомене в или близо до търговското наименование на храната, включваща продукти с регистрирано наименование, както и при етикетирането, представянето и рекламирането на тази храна, ако са изпълнени следните условия:

([1]) Регламент (ЕО) № 510/2006 на Съвета от 20 март 2006 г. относно закрилата на географски указания и наименования за произход на земеделски продукти и храни (ОВ L 93, 31.3.2006 г., стр. 12) и Регламент (ЕО) № 1898/2006 на Комисията от 14 декември 2006 г. за определяне на подробни правила за прилагане на Регламент (ЕО) № 510/2006 на Съвета (ОВ L 369, 23.12.2006 г., стр. 1).

([2]) Директива 2000/13/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 март 2000 г. за сближаване на законодателствата на държавите-членки относно етикетирането, представянето и рекламата на храните (ОВ L 109, 6.5.2000 г., стр. 29).

([3]) Виж член 13, параграф 1, буква а) от Регламент (ЕО) № 510/2006.

([4]) Виж член 2, параграф 1, буква а) от Директива 2000/13/ЕО.

([5]) Виж например в тази връзка решение на Съда 2009 г., *Severi*, C-446/07, Сб. стр. I-8041, точка 60.

— уместно би било такива храни да не съдържат никакви други „сходни съставки“, т.е. да не съдържат други съставки, които да заместват изцяло или частично съставката, регистрирана като ЗНП или ЗГУ. Според Комисията пример за „сходна съставка“, без претенции за изчерпателност, е сиренето със сини жилки (познато като „синьо сирене“), което е сходно със сиренето „Рокфор“,

— освен това тази съставка трябва да се използва в достатъчно количество, за да придава отличителност на въпросната храна. Поради голямата разнородност на случаите обаче Комисията не предлага универсално приложим минимален процент на съдържание. Например в някои случаи действително е възможно използването в някоя храна на минимално количество подправка, регистрирана като ЗНП или ЗГУ, да е достатъчно, за да добие въпросната храна отличителност. За сметка на това използването в някоя храна на малки количества месо, регистрирано като ЗНП или ЗГУ, *a priori* не би могло да придаде на храната някаква отличителност,

— и накрая, процентното съдържание на дадена съставка, регистрирана като ЗНП или ЗГУ, в идеалния случай би трябвало да е посочено в или близо до търговското наименование на въпросната храна или в съдържанието, до въпросната съставка.

3. Ако са изпълнени посочените по-горе условия от параграф 2, Комисията смята, че термините, съкращенията [1] или символите на Европейския съюз, придружаващи регистрираното наименование, могат да се използват при етикетирането в или близо до търговското наименование или в съдържанието на храната само ако е указано ясно, че самата храна не е регистрирана като ЗНП или ЗГУ. В противен случай Комисията смята, че ще е налице неправомерно използване на репутацията на продукта, регистриран като ЗНП или ЗГУ и потребителите ще бъдат подведени. Например, търговските наименования „Пица с Рокфор“ (*Pizza au Roquefort*) или „Пица, приготвена с Рокфор — ЗНП“ (*Pizza élaborée avec du Roquefort AOP*) според Комисията не предполагат противоречие. За сметка на това търговското наименование „Пица с Рокфор — ЗНП“ е очевидно нецелесъобразно, дотолкова доколкото подобно наименование може да внуши на потребителите, че самата пица е продукт, регистриран като ЗНП.

4. Комисията счита, че когато определена съставка, сходна на друга съставка, регистрирана като ЗНП или ЗГУ, е била използвана в храна, наименованието, регистрирано като ЗНП или ЗГУ, трябва да присъства единствено в съдържанието при условия, подобни на условията, които важат за останалите посочени съставки. По-специално би било уместно да се използват еднакви букви от гледна точка на шрифт, размер, цвят и т.н.

2.2. **Препоръки относно характеристиките на наименованията, регистрирани като ЗНП или ЗГУ и използвани като съставки в храни**

Според Комисията принципно в спецификацията на наименование, регистрирано като ЗНП или ЗГУ, не би трябвало да присъстват разпоредби относно използването му при етикетирането на други храни, тъй като спазването на съществуващото законодателство на Съюза от страна на икономическите оператори представлява достатъчна гаранция. Такива разпоредби биха могли да се допуснат по изключение, ако са насочени към решаване на конкретна и несъмнена неяснота и са обективни, съразмерни и недискриминационни. Така или иначе всякакви евентуални разпоредби в спецификациите не биха могли да имат за цел или да водят до промяна в действащото законодателство.

---

[1] В случая става дума за термините „защитено наименование за произход“ или „защитено географско указание“ и за съкращенията ЗНП и ЗГУ.